

gen bliver foretagen af en fælles Examinationskommission, og til man blander alle Eleverne saaledes sammen, at Examinationskommissionen tager dem iflæng, uden at vide, hvorfra de ere. Først naar dette Beviis foreligger, skal jeg indrømme, at Sammenligningen har Noget at betyde. — Jeg skal nu vende mig til det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds. Det ærede Medlem sagde, at man skal ikke høre de private Seminarier paa de offentliges Bekostning, men lade dem glimre ved deres egen Kraft. Sa, det er vist nok, at de faae Lov dertil; dersom de kunne glimre, skeer det ved egen Kraft, men jeg har ikke hørt, at Nogen har hevet de private Seminarier paa de offentliges Bekostning; det foreligger slet ikke her. Man har kun sagt, at de offentlige Seminarier ingensomhelst Berettigelse have, uden forsaavidt de ere fornødne, og da her foreligger et Exempel paa, at der har reist sig en privat Anstalt, som har frembragt, ikke meget bedre, men ligesaa gode Lærere som Statsseminarierne, har man fundet, at det Tidspunkt var forhaanden, da man maatte tage under Overveelse, om dog ikke den private Virksomhed kunde gjøre ibetmindste nogle af de offentlige Anstalter overflødige. — Marsagen til, at jeg igaar begjærede Ordet, var egentlig en Yttring fra det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds (Fjord). Det ærede Medlem kom med en af disse Procentberegninger af Examinationscharactererne ved de private og ved de offentlige Seminarier, men jeg har allerede udtalt mig om dette Punkt og skal ikke vende tilbage dertil; saadanne Beregninger have ikke det Allermindste at betyde, saaledes som Sagerne nu staae. Det ærede Medlem aflagde ogsaa et meget stærkt Beviis paa, hvor taaget hans Blik er i den Henseende, idet han satte Examinationscharacteren som Maalstok, som det egentlige Afgjørende. Han sagde, at det var en Plet, for ikke at sige en Skamplet, for Enhver at faae Characteren „Ei uduelig“, og spurgte, om man troede, at man havde nogen Garanti for, at de, som udgik fra Examen med en saadan Skamplet, kunde virke til Held og Velsignelse. Hertil svarer jeg det ærede Medlem, at jeg troer fuldt og fast, de kunne gjøre det, thi jeg har erfaret det. Et meget paalideligt Medlem her

i Salen har medbeelt mig, at man i det Sogn, hvorfra han er, har haft en Lærer, som havde denne Skamplet „Ei uduelig“ paa sig, og som dog virkede til almindelig Tilfredshed i Sognet, idet han vandt baade Forældrenes Tillid og Børnenes Kjærlighed. Han kom derfra, og der er nu kommet en Anden i Stedet, som har Characteren „Udmærket duelig“, men han virker til almindelig Utilfredshed. Jeg har ogsaa selv erfaret noget lignende. En Lærer, som udgik fra Examen med denne Plet „Ei uduelig“, har præsteret et Beviis, som har Noget at betyde, idet han ved sine egne Kræfter, under de ugunstigste Forhold og under megen Modstand, har kunnet reise en Skole, som blomstrer den Dag idag. Dette er et Beviis grebet ud af Livet, og det skal man ikke kinse af. Endvidere har jeg Erfaring fra den saakaldte „Uygtens Skole“, som igaar er omtalt her med en vis Haan, men hvori to af mine Dreng have gaaet. Der var en Lærer, som slet ingen Examen havde, men det viste sig dog, at han kunde faae Stolen til at gaae, at han kunde staae Elever og vinde Forældrenes Tillid og Børnenes Kjærlighed i den Grad, at min ældste Dreng satte sig til at græde, da denne Lærer gik bort. Han læste imidlertid til Examen og faldt aldeles igjennem. Dette er dog vel Beviser paa, at man ikke saaledes kan slutte fra Examinationscharacteren til en Lærers Dygtighed; det er to Ting, der ikke hænge saaledes sammen, at man kan slutte fra det One til det Andet. — Det Spørgsmaal, som foreligger, er altsaa slet ikke, om Statsseminarierne skulle rives ned eller graves i Grus, men om man aldeles skal lukke Diet for den Kjendsgjerning, at Tilstandsomstændighederne ere saaledes, at den private Virksomhed for en stor Deel kan udrette, hvad den offentlige hidtil har udrettet. Det er det, der ligger i, hvad der er vedtaget ved 2den Behandling, og derfor, maa jeg tilraade det ærede Thing at stemme mod Forslaget under Nr. 13.

Alberti: Der faldt igaar en Yttring fra det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) om Sors Academi, hvilken foranlediger mig til igjen at henlede Op-